

100.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/44
Karar No : 1982/254

UZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunan,1402 sayılı Yasanın değişik 13.maddesinin (a)bendindeki süre dışında işlenmekle beraber (b) bendindeki bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Osman Arkış ve Arkadaşları

O L A Y : 1-Sanıklardan Osman Arkış'ın sorumlu yazı İşleri Müdürü olduğu Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 12/Nisan/1976 günlü 10 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla ve öteki sanığın yazdığı yazılarla;komünizm propagandası,Kürtçülük ve Bölücülük propagandası yapıldığı,cemiyetin muhtelif sınıflarının kim ve adavete tahrik edildiği,ayrıca hükümetin manevi şahsiyetine hakaret suçunun işlendiği belirtilerek,sanıkların eylemlerine uyan TCK'nun 142/1.,173/son,142/3.,159/1.,312. ve 312/1-2.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 3.Ağır Ceza Mahkemesi,25.9.1979 gününde,1977/440,1979/225 sayı ile;Anayasa Mahkemesi'nin 4/16 sayılı kararı ve Yargıtay 9.Ceza Dairesi'nin 1049/1991 sayılı karar uyarınca,davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Sanıklardan Osman Arkış'ın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 8.3.1976 günlü,6 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla;ve öteki sanık Hasan Tosun'un aynı gazetede yazdığı yazı ile,komünizm,kürtçülük,ve bölücülük propagandası yaptığı Devletin Güvenlik Kuvvetleri ile Adliye'nin manevi şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek,sanıkların eylemlerine uyan TCK'nun 142/1.,159/1.,173/son 142/3.,311.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi : 1.10.1979 gününde,1977/641,1979/330 sayı ile;atılı suçun,sıkıyönetim ilanını gerektiren fiillerden olduğu gerekçesiyle,davada mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

3-Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 3.5.1976 günlü,13 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla,komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı nitelikte propaganda yapıldığı,kanunun cürüm saydığı fiilin açıkca övüldüğü,hükümetin manevi şahsiyetinin tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek,sanığın eylemine uyan TCK'nun 142/1-6.,173/son.,142/3-6.,142/4-6.,312/1-2.,159/1.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle hakkında İstanbul C.Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi,11.12.1979 gününde,1977/542-1979/543 sayı ile;Anayasa Mahkemesi'nin 4/16 sayılı kararına dayanarak davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi,İstanbul 2.3. ve 4.Ağır Ceza Mahkemelerinden görevsizlik kararları ile kendisine ulaşan dava dosyalarını mahkemelerinin 1980/419 esasına kayıtlı dava dosyası ile birleştirmiş ve 5.9.1980 gününde,1980/419 esas sayı ile;atılı suçların sıkıyönetim ilanını gerektiren sebeplerden bulunmadığı,Sıkıyönetim Mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının olmadığı,davaya bakmanın Adli Yargı yerinin görevine girdiği kanısıyla görevli Yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre mahkememize başvuruda bulunmuş,konu ile ilgili evrakı 19.1.1982 günlü,1980/419-1336 sayılı yazı ile Mahkememize göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 17-5-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki ^{/belgeler} okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhan Ferhatoğlu'nun davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işler miştir.

Anılan suçların bir bölümünün amacı; Cumhuriyeti, Vatan ve Milletin Bütünlüğünü, Bölünmezliğini, Bağımsızlığını, Milli Güvenliği tehlikeye düşürmek, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan, anılan suçlar; Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamına ve Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

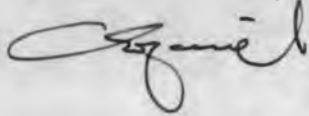
Her ne kadar anılan suçlar; Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş isede; Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik olarak bağlantılı bulunmaktadır. Zira Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin; Türkiye Devrimci Komünist Partisi (Halkın Kurtuluşu) isimli illegal örgütün yayın organı olduğu, mahkememizce İşleri Bakanlığı'ndan getirtilen yazıya ekli listede yer almasından anlaşılmakta ve bu örgüte ait davalara Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerince elkonulduğu da bilmekte olduğundan, 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleşmiş olmaktadır.

Bu nedenlerle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesince yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesince yapılan başvurunun reddine, 17-5-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H.Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduural

Üye

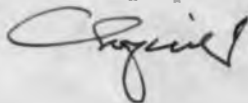
İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel